

ВИСНОВОК

рецензента, доктора педагогічних наук, професора С.П. Кожушко про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи Карпової Марини Євгеніївни на тему «Підготовка майбутніх педіатрів до роботи в команді засобами інтерактивних методів навчання», що представлена на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 015 – професійна освіта

У зв'язку з реформуванням вітчизняної системи охорони здоров'я, відбуваються суттєві зміни, що потребують нової якості підготовки медичних кадрів, передусім педіатрів як фахівців нового типу.

Поділяємо позицію науковця у тому, що однією з тенденцій сучасного медичного обслуговування, є пацієнтоорієнтований підхід в лікуванні, що базується на „об'єднанні зусиль” всіх учасників лікувального процесу. Дуже часто важкі діагностичні випадки та прийняття складних рішень в лікуванні дитини потребують кооперації медичних знань та професійного синергізму у виборі стратегії лікування. Зазначене вимагає від педіатрів сформованої готовності працювати в команді (група людей, сумісна діяльність якої є цілеспрямованою та узгодженою взаємодією на основі синергічно координованих, професійно орієнтованих знань, навичок та особистісних якостей, що поєднують стратегію роботи, спільний результат та спільну відповідальність протягом тривалого часу), співпрацювати, домовлятися на шляху до досягнення мети і вміти знаходити рішення, яке призведе до бажаного результату. Формуванню зазначеного сприяють нові технології професійної підготовки майбутніх лікарів, оскільки саме вони, у першу чергу, будуть виконувати місію переведення системи вищої медичної освіти на якісно новий рівень.

Перевагою роботи є чітка структуризація теоретичних засад підготовки майбутніх педіатрів до роботи в команді засобами інтерактивних методів

навчання в яких виокремлені чотири блоки: державні та історичні документи, в яких окреслено основні вимоги до зазначених фахівців; фундаментальні наукові праці, що конкретизують основні дефініції дослідження; сучасний досвід і напрями наукових пошуків щодо підготовки педіатрів до роботи в команді; результати досліджень вчених, у яких обґрунтована доцільність використання інтерактивних методів навчання в професійній підготовці майбутніх педіатрів.

Вважаємо, що дисертантці на основі ґрунтовного аналізу наукової літератури вдалося представити структурно-компонентний аналіз феномену «готовності майбутнього педіатра до роботи в команді», де виокремлено мотиваційно-ціннісний (наявність мотивації до командної роботи, інтерактивної спрямованості, цінність допомоги і милосердя до інших людей, потреба у конструктивному спілкуванні); когнітивний (повнота і глибина засвоєних знань про команду, принципи її роботи, ролі в команді); діяльнісно-професійний (рівень володіння уміннями: комунікативні, організаційно-координувальні, перцептивно-регулятивні, предметно-інформаційні); особистісний (доброзичливість, толерантність, соціальна активність, стресостійкість, комунікабельність) компоненти.

Авторкою уперше розроблено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено технологію підготовки майбутніх педіатрів до роботи в команді засобами інтерактивних методів навчання на підставі системного, діяльнісного, компетентнісного, особистісно орієнтованого, синергетичного, аксіологічного, контекстного, партисипативного підходів, що містить такі взаємопов'язані етапи: концептуальний, мотиваційно-професійний, змістово-діяльнісний, діагностико-результативний; удосконалено зміст, методи (діалогічно-дискусійні, імітаційні, проєктні, кооперативного навчання) та форми навчання (лекційні, практичні та семінарські заняття, позанавчальні заняття), спрямовані на розвиток мотиваційно-ціннісного, когнітивного, діяльнісно-

функціонального, особистісного компонентів готовності майбутніх педіатрів до роботи в команді.

Визнаємо внесок Марини Євгеніївни у цікаво підбраному та розробленому комплексі методів діагностики, що дав змогу перевірити кожний компонент сформованості готовності магістрантів до роботи в команді. Повністю схвалюємо погляд здобувача на потребі експериментальної перевірки теоретично обґрунтованої технології підготовки майбутніх педіатрів до роботи в команді засобами інтерактивних методів навчання.

Підтримуємо позицію автора щодо практичного значення результатів дослідження, яке полягає в розробці та впровадженні технології підготовки майбутніх педіатрів до роботи в команді засобами інтерактивних методів, що може бути покладена в основу моделювання відповідного процесу для магістрантів, які навчаються за спеціальністю 228 Педіатрія; суттєвому оновленні, модифікації та коригуванні змісту навчальних дисциплін „Педіатрія”, „Дитячі інфекційні хвороби”, „Дитяча хірургія, ортопедія та травматологія”, „Внутрішні хвороби”, а також у створенні та впровадженні програми й навчально-методичного забезпечення спецкурсу „Організація командної роботи в медичній організації”. Основні положення дисертації можуть бути використані для подальшого вдосконалення теорії та практики професійної педагогічної освіти, зокрема при розробці посібників, програм спецкурсів для студентів, магістрантів та аспірантів з питань підготовки майбутніх педіатрів до роботи в команді, в системі підвищення кваліфікації та перепідготовки медичних кадрів і самоосвітній діяльності педіатрів.

Позитивним є те, що матеріал у розділах роботи викладається в логічній послідовності й легко читається. Цінним є те, що у кожному розділі робляться аргументовані узагальнення. Технологія розроблена дисертанткою дуже ґрунтовна і не викликає ніяких запитань. Навпаки, я хочу відзначити як

позитивне те, що дисертантка чітко визначила та обґрунтувала всі етапи моделі. Дуже логічно все зроблено.

Таким чином, вагомість та значущість виконаної Мариною Євгеніївною роботи та вірогідність одержаних результатів безперечні, поряд з цим, дисертація не позбавлена окремих недоліків:

1. Спираючись на розробки інших дослідників та цитуючи їх, дисертантка не завжди висловлює власне ставлення щодо наведених тлумачень, зокрема це стосується визначеного у роботі поняття «готовність до роботи в команді».

2. У тексті дисертації доцільно вживати аббревіатуру ЗВО (заклад вищої освіти) замість ВНЗ (вищий навчальний заклад), відповідно до новацій у правових документах щодо здійснення освітньої діяльності.

3. Бажано було б більш детально схарактеризувати впровадження медичного симуляційного тренінгу „Віртуальна симуляційна клініка”.

4. Дисертаційна робота дещо перевантажена загальновідомими положеннями, які стали вже аксіоматичними і на яких ґрунтуються будь-які наукові розвідки, наприклад, «готовність», «модель», «знання» тощо. Водночас бажано було б дати більш ґрунтовне тлумачення таких понять, як «готовність до роботи в команді» тощо, які мали б бути підвалинами конкретного наукового дослідження.

5. На нашу думку, робота переобтяжена великими за розміром таблицями. Так, наприклад, таблицю «Перелік закладів вищої освіти України, що здійснюють підготовку за освітньо-професійною програмою «Педіатрія» зі спеціальності 228 Педіатрія магістерського рівня вищої освіти» та таблицю «Анкета для майбутніх педіатрів (адаптовано М. Карповою)» бажано перенести в додатки.

Однак, зазначені недоліки носять рекомендаційний характер та не впливають на позитивну оцінку дисертаційної роботи.

Загалом, я підтримую вашу роботу, вважаю, що дослідження було проведено на високому науково-методичному рівні. У зв'язку із вищенаведеним вважаю, що дисертаційна робота М.Є. Карової «Підготовка майбутніх педіатрів до роботи в команді засобами інтерактивних методів навчання» за актуальністю, новизною теоретичних результатів, високим рівнем проведених досліджень відповідає вимогам Наказу Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 р. (zareestrovano в Міністерстві юстиції України від 03 лютого 2017 р. за № 155/30023) та пп. 9-18 «Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії» (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167), може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій раді на здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії зі спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями).

Доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри міжнародного туризму,
готельно-ресторанного бізнесу та
іншомовної підготовки
ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля»

С.П. Кожушко

